

РЕШЕНИЕ

№ 14303

гр. София, 09.12.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 85 СЪСТАВ, в публично заседание на десети ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА
ТОШЕВА**

при участието на секретаря **НАДЕЖДА АЛ. ИВАНОВА**
като разгледа докладваното от **ДЕСИСЛАВА Г. ИВАНОВА ТОШЕВА**
Гражданско дело № 20221110103196 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба /уточнена с молба с вх. № 148571/18.07.2022 г./ на Е. Д. М. срещу ПРБ с която е предявен осъдителен иск за сумата от 20 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 23.09.2021 г. до 15.11.2021 г., в резултат на съществено нарушение на правото на Европейския съюз, изразило се в отказ от правосъдие поради бездействието на прокурора по пр. пр. № 2178/2021 г. по описа на Специализираната прокуратура, ведно със законната лихва от 24.01.2022 г. до окончателното плащане. Претендира разноски.

Ищецът твърди, че е подал сигнал в Софийска градска прокуратура срещу лицето Д.Г. за извършен въоръжен грабеж на 12.03.2010 г., като жалбата е препратена на Специализираната прокуратура, където е образувана пр. пр. № 2178/2021 г. Сочи, че по нея не са предприети никакви действия от прокурора – не е назначен разследващ орган, не са снети показанията на жалбоподателя, липсва произнасяне по искането му за даване на показания пред съдия, не му е назначен адвокат, а след установяване, че делото не е подсъдно на Специализирания наказателен съд, преписката не е препратена по компетентност на Софийска градска прокуратура, вместо което е постановено прекратително постановление от 22.10.2021 г. Счита, че в резултат от това е лишен от правосъдие, поради което е нарушен чл. 47 ХОПЕС. Излага, че в резултат от това е бил подложен на унижение, стрес и жесток психически тормоз, изпитал страх, безпомощност и отчаяние, не можел да спи и да се храни от притеснение.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът ПРБ е подал отговор на исковата молба, с който оспорва предявения иск като неоснователен. Оспорва да е налице извършено от него противоправно деяние предвид липсата на достатъчно съществено нарушение. Счита, че

правата на ищеца не са засегнати поради упражненото от него право на жалба срещу крайния прокурорски акт по преписката. Оспорва причинно-следствената връзка на деянието с твърдяните от ищеца вреди. Твърди, че те са резултат от множеството осъждания на ищеца, множеството висящи досъдебни производство срещу него и от изтърпяването и към момента на наказание „лишаване от свобода“ от него, а не от извършени от ответника противоправни деяния. Изтъква, че ищецът е образувал множество иски производствено, по които претендира обезщетение за същите по вид и размер неимуществени вреди, без да е направил разграничение кои точно вреди от кое конкретно производство са му били причинени, поради което счита, че той претендира едни и същи вреди на различни правни основания. Оспорва размера на претенцията като изключително завишена. Моли за отхвърляне на иска, евентуално – за присъждане на обезщетение на ищеца в по-нисък размер.

Съдът, като съобрази доводите на страните и обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност, намира от фактическа и правна страна следното:

Съдът е сезиран с иск с правно основание чл. 4, § 3 ДЕС вр. чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ за обезщетяване на неимуществени вреди, причинени на ищеца от бездействия на ПРБ които най-общо нарушават чл. 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз /ХОПЕС/ и респ. представляват съществено нарушение на правото на Европейския съюз. В настоящия случай се претендират вреди от бездействие, осъществено по повод правораздавателната дейност на ПРБ – по повод прекратяване на преписката по подаден от ищеца сигнал за извършено престъпление.

По предявения иск в доказателствена тежест на ищеца е да установи при условията на пълно и главно доказване следните обстоятелства: 1. нарушение на норма от правото на Европейския съюз, която предоставя права на частноправни субекти – в случая нарушение на правото на ефективни правни средства за защита; 2. нарушението да е достатъчно съществено; 3. настъпили неимуществени вреди за ищеца и техния размер; 4. причинно – следствена връзка между нарушението и причинените на ищеца неимуществени вреди.

В случая от писмените доказателства по делото се установява, че Е. Д. М. е подал жалба с вх. № ***/10/20.09.2021 г. до СГП, в която е съобщил за извършен въоръжен грабеж на 12.03.2010 г. в адрес, за 136 072 лв. с пострадал О.Б., като Д.Г. Г., с прякор „М.Г.“ е участвал като съизвършител в грабежа. Заявил е желание да посочи шестима свидетели, да предостави веществени доказателства и да бъде разпитан като свидетел пред съдия. По жалбата е образувана пр. пр. № ***/2010 г. по описа на СГП, но с писмо от 30.09.2021 г. жалбата е изпратена по компетентност на СП поради наличие на връзка с пр. пр. № ***/2013 г. на СП.

В СП жалбата първоначално е заведена по пр. пр. № ***/2013 г., но след това по нея е образувана пр. пр. № 2178/2021 г. След запознаване с материалите по пр. пр. ***/2013 г. по описа на СП и без извършване на проверка наблюдаващият прокурор с Постановление от 22.10.2021 г. е отказал образуването на досъдебно производство на основание чл. 24, ал. 1, т.

6 НПК, както и поради липса на данни в жалбата за извършено престъпление от функционалната компетентност на СП, визирана в чл. 411а НПК. Това постановление е потвърдено с Постановление от 15.12.2021 г., постановено по пр. пр. № 1067/2021 г. на АСП. В него е прието, че в случая по отношение на Д.Г. Г. не е налице процесуално препятствие за наказателно преследване по чл. 24, ал. 1, т. 6 НПК, но проверката по жалбата не е в компетентността на СП, а компетентна да разследва деянието вече е СГП. С Постановлението от 15.12.2021 г. на АСП е указано на СП да изпрати своя пр. пр. 2178/2021 г. на СГП по компетентност, като тези указания са изпълнени от СП с писмо от 20.12.2021 г.

Страните не спорят, че материалите са заведени в СГП като пр. пр. № 372/2022 г., по която с Постановление от 13.06.2022 г. СГП е отказала да образува наказателно производство, като това Постановление е отменено с Постановление от 04.10.2022 г., постановено по пр. пр. № 2997/2021 г. по описа на САП, и са дадени указания да бъдат проверени твърденията за съучастие в престъпление на Д.Г. Г., като бъдат снети сведения от жалбоподателя, бъдат установени посочените от него лица и бъдат приложени документи. Постановлението на САП е потвърдено с Постановление от 02.11.2022 г., постановено по пр. пр. № 18736/2013 г. по описа на ВКП. В последното е прието е, че предвид неизвестността относно наличието по отношение на Д.Г. Г. на отделно /от наказателното производство, по което жалбоподателят и други лица са осъдени с влязла в сила присъда за същото деяние/ досъдебно производство препятства възможността да бъде направен несъмнен извод, че Д.Г. Г. е разследван като възможен извършител на престъпление от 12.03.2010 г. по конкретно досъдебно производство и следователно да липсват основания за образуване на друго досъдебно производство.

Предвид установените факти съдът намира, че твърденията на ищеца за извършено нарушение от ответника на правото на Европейския съюз са неоснователни, като съображенията за това са следните:

Ищецът счита, че е налице нарушение на правото му на достъп до правосъдие. Чл. 13 КЗПЧОС гласи, че всеки, чиито права и свободи, предвидени в тази конвенция, са нарушени, трябва да разполага с ефикасни вътрешноправни средства за тяхната защита от съответна национална институция дори и нарушението да е извършено от лица, действащи в качеството си на представители на официалните власти. Разпоредбата на чл. 13 е обща разпоредба относно упражняването и закрилата на правата и свободите. Същата изисква осигуряването на вътрешноправно средство за защита, като не е задължително това да е съдебен орган. В подобен смисъл е и чл. 47 ХОПЕС, според който всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Ищецът счита, че е лишен от достъп до правосъдие поради отказа на ответника да образува досъдебно производство по негов сигнал за извършено престъпление и неизвършването на поискането от М. действия.

Съгласно чл. 191 НПК досъдебно производство се провежда по дела от общ характер, като съгласно чл. 207, ал. 1 НПК досъдебно производство се образува, когато са налице законен повод и достатъчно данни за извършено престъпление. Правилото е, че досъдебното производство се образува с постановление на прокурора /чл. 212, ал. 1 НК/, като по изключение може да бъде образувано от разследващите органи /чл. 212, ал. 2 НПК/. Решението за образуване на досъдебно производство е възложено в преценката на прокурора и не подлежи на съдебен контрол. Това е израз на конституционно установеното правомощие на Прокуратурата да ръководи разследването и упражнява надзор за законосъобразното му провеждане, да привлича към отговорност лицата, които са извършили престъпления, и да поддържа обвинението по наказателни дела от общ характер /чл. 127 КРБ, чл. 46 НПК/, а възможността за проверка на правилността на акта се осъществява чрез обжалването му пред по-горестояща прокурора /чл. 213, ал. 1 НПК/.

В случая подадената от ищеца жалба до СГП, по която впоследствие е образувана пр. пр. № 2198/2021 г. по описа на СП, по естеството си представлява сигнал по смисъла на чл. 209, ал. 1 НПК за извършено престъпление от общ характер. Видно е от писмените доказателства, че по сигнала е взето без забавяне отношение от СП, като е постановен отказ за образуване на досъдебно производство, който е бил обжалван от М. пред по-горестоящата прокуратура и е потвърден, но същевременно са дадени указания за изпращане на преписката по компетентност на СГП. По образуваната там преписка отново е постановен отказ, който обаче е отменен от по-горестоящата прокуратура по жалба на М. и са дадени указания за необходимите действия, като включително е налице произнасяне на ВКП.

Следователно ищецът е упражнил неколkokратно във връзка с подаденото от него съобщение за извършено престъпление от общ характер правото си на жалба, т.е. той се е възползвал от възможностите, предоставени от вътрешното законодателство, които покриват изискванията за минимални стандарти, а ответникът в съответствие с възложените му правомощия е разгледал и се е произнесъл по сигнала на ищеца и по жалбите му за преразглеждане на прокурорските актове.

На следващо място, обстоятелството, че не са извършени поисканите от М. действия по прокурорската преписка също не сочи на нарушение на правото на Европейския съюз, защото въпрос на преценка от страна на съответния прокурор е какви действия да се извършат по предварителната проверка.

При отсъствие на нарушение от страна на ответника на правото на ищеца на достъп до ефективни правни средства за защита предявеният иск е неоснователен, поради което е безпредметно да се обсъждат останалите елементи от фактическия състав на отговорността по чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ и събраните във връзка с тях доказателства.

По разноските:

При този изход на спора право на разноски съгласно чл. 78, ал. 3 ГПК би имал ответникът, но в случая той не претендира и не доказва извършването на такива.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявения от Е. Д. М., ЕГН *****, с адрес: адрес, срещу ПРБ с адрес: адрес, иск с правно основание чл. 4, § 3 ДЕС вр. чл. 2в, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 20 000 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, претърпени в периода от 23.09.2021 г. до 15.11.2021 г., в резултат на съществено нарушение на правото на Европейския съюз, изразило се в отказ от правосъдие поради бездействието на прокурора по пр. пр. № 2178/2021 г. по описа на Специализираната прокуратура, ведно със законната лихва от 24.01.2022 г. до окончателното плащане.

Решението подлежи на обжалване пред СГС в 2-седмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____